

CONSULTATIEVERSLAG MARKTCONSULTATIE GROOT ONDERHOUD OEVERS

D2025-06742

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Verslag	3

1. Inleiding

Als onderdeel van de voorbereiding op een Meervoudig onderhandse “Groot onderhoud Oevers” door de gemeente Westland, is besloten om een marktconsultatie te houden. Deze marktconsultatie heeft als doel in een vroeg stadium inzicht te krijgen in de toepassingsmogelijkheden op gebied van duurzaamheid en circulariteit met betrekking tot het groot Onderhoud Oevers.

In hoofdstuk 2 is per vraag een samenvatting opgenomen van de verkregen informatie. Deze samenvatting is zodanig opgesteld, dat het niet herleidbaar is wie de originele informatieverstrekker is. Dit consultatieverslag wordt aan de deelnemende partijen van deze marktconsultatie toegezonden. Tevens wordt het toegevoegd aan de inschrijvingsleidraad in de vervolprocedure.

De informatie afkomstig uit de marktconsultatie kan, indien relevant, worden gebruikt om de aanbesteding(strategie) vorm te geven.

2. Verslag

Vraag 1: Welke thema's binnen MVOI acht u het meest relevant voor dit type opdracht (bijv. social return, CO₂-reductie, biodiversiteit, veiligheid, eerlijk werk)? Meer info over MVOI is te vinden via de volgende link: <https://www.pianoo.nl/nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen>.

Alle marktpartijen benoemen diverse thema's binnen MVOI als relevant voor deze opdracht.

De belangrijkste thema's die worden genoemd zijn:

- **CO₂-reductie en emissiebeperking:** Hierbij wordt niet alleen gekeken naar de uitstoot van CO₂, maar ook naar stikstof en fijnstof. De inzet van elektrisch en emissievrij materieel wordt genoemd als effectief middel om dit te realiseren.
- **Biodiversiteit:** Door middel van ontwerpkeuzes en uitvoeringsmaatregelen kan de biodiversiteit worden vergroot en kan de waterkwaliteit worden verbeterd. Genoemd worden onder andere natuurvriendelijke oevers, toepassing van inheemse beplanting en constructies met een ecologische meerwaarde.
- **Social return en eerlijk werk:** Het creëren van leer- en werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt wordt als belangrijk maatschappelijk doel genoemd.
- **Circulariteit:** Er worden kansen gezien voor hergebruik van vrijkomende materialen en het toepassen van natuurlijke of herbruikbare grondstoffen.
- **Veiligheid:** Naast het voldoen aan VCA-normen wordt verwezen naar de veiligheidsladder als instrument om de veiligheidscultuur binnen organisaties te verbeteren.

Over het algemeen ligt de nadruk op thema's die zowel ecologische als sociale meerwaarde opleveren, met nadruk op emissiereductie, biodiversiteit en social return.

Vraag 2: Op welke manier kunt u concreet invulling geven aan MVOI binnen deze werkzaamheden? (die u noemt bij vraag 1)

Alle marktpartijen geven diverse suggesties voor de praktische invulling van MVOI-doelstellingen binnen het project:

- **Emissiereductie en inzet duurzaam materieel:**
De inzet van emissiearm en emissievrij (elektrisch of waterstof gedreven) materieel wordt als een belangrijk middel gezien. Hierbij wordt geopperd om dit te stimuleren via EMVI-criteria of door het opnemen van eisen of vergoedingen voor een bepaald percentage

emissievrij materieel. Ook wordt voorgesteld om gefaseerd toe te werken naar volledig emissievrij werken.

- **Biodiversiteit en ecologisch ontwerp:**

Biodiversiteit kan worden vergroot door in ontwerp en uitvoering aandacht te besteden aan ecologische elementen, zoals natuurvriendelijke oevers, extra habitats en het gebruik van inheemse plantensoorten.

- **Social return en opleiding:**

De partijen zien mogelijkheden om lokaal mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in te zetten, stageplaatsen te bieden en scholing te verzorgen. Dit kan worden geborgd via een concrete SROI-eis, bijvoorbeeld een bepaald percentage inzet.

- **Circulariteit:**

Het hergebruik van vrijkomende materialen wordt genoemd als kans om circulariteit te bevorderen.

- **Veiligheid:**

Voorstellen zijn gedaan om eisen op te nemen ten aanzien van de veiligheidsladder, bijvoorbeeld een minimaal niveau, als onderdeel van de aanbestedingscriteria.

De suggesties tonen dat marktpartijen bereid zijn om op verschillende MVOI-thema's actief bij te dragen, mits dit wordt meegenomen in de beoordelingssystematiek of het programma van eisen.

Vraag 3: Welke materialen dragen bij aan een langere levensduur?

Alle marktpartijen geven aan dat de keuze voor materialen afhankelijk is van de gewenste balans tussen levensduur en ecologische impact.

- De combinatie kunststof en zacht hout biedt de langste levensduur.
- Wanneer natuur en duurzaamheid worden meegewogen, worden natuurvriendelijke oevers als beter passend beschouwd.
- Bij een constructie wordt de voorkeur gegeven aan biobased materialen, vanwege de aanzienlijk lagere milieu-impact dan hardhout.

Vraag 4: Welke technieken dragen bij aan een langere levensduur?

De marktpartijen benadrukken dat naast materiaalkeuze ook ontwerp en beheer bepalend zijn voor levensduur.

- Het is van belang om aandacht te besteden aan goede afwatering achter de oever en het zuiveren van instromend water.
- Het toepassen van inheemse, goed doorwortelende beplanting en eventueel erosiematten kan erosie tegengaan.
- Ook wordt gewezen op maatregelen tegen vraat door dieren, zoals ganzen en kreeften.

Vraag 5: Welke materialen dragen bij aan lagere milieu-impact?

Alle marktpartijen noemen het gebruik van inheemse, natuurlijke en biobased materialen als meest milieuvriendelijk.

- Genoemd worden onder meer rijshout, wilgentakken, hennep, olifantengras en inheemse houtsoorten.
- Ook het gebruik van baggerspecie wordt als kans gezien om natuurvriendelijke oevers te realiseren en vrijgekomen materiaalstromen lokaal te benutten.

Vraag 6: Welke technieken dragen bij aan lagere milieu-impact?

De volgende technieken worden aangedragen voor het realiseren van een lagere milieu impact:

- Het gebruik van elektrisch materieel en duurzamere brandstoffen zoals HVO100 en het belonen van emissiereductie via EMVI-criteria worden genoemd als belangrijke maatregelen.
- Daarnaast wordt gewezen op het beperken van het gebruik van zwaar materieel om bodemverdichting te voorkomen.

- Slimme planning – zoals het combineren van werkzaamheden en het uitvoeren in het juiste seizoen – draagt bij aan efficiëntie en het minimaliseren van ecologische schade.

Vraag 7: Kunt u de productspecificatie geven van de materialen die u doorgaans toepast voor het vervangen van beschoeiingen? Hoe beoordeelt u de duurzaamheid hiervan (herkomst, certificering, levensduur, bewerking)?

De antwoorden tonen een breed palet aan toegepaste materialen en een groeiende verschuiving richting natuurlijke oplossingen:

- Traditionele materialen zoals hardhout (FSC-gecertificeerd, lange levensduur, hoge milieu-impact) en zachthout (PEFC-gecertificeerd, kortere levensduur, lagere milieu-impact) worden nog gebruikt, maar worden steeds kritischer bekeken.
- Kunststof beschoeiingen hebben een lange levensduur, maar worden minder duurzaam geacht vanwege mogelijke emissie van microplastics.
- Rijshouten beschoeiingen worden gezien als een innovatieve en duurzame oplossing die bijdraagt aan biodiversiteit en CO₂-opslag. Deze constructies maken gebruik van inheemse materialen en biologisch afbreekbare componenten.
- De keuze van materiaal wordt doorgaans afgestemd op de projectdoelen, (natuurlijke) herkomst, certificering en ecologische impact.

Vraag 8: Welke technische, financiële of organisatorische belemmeringen ziet u voor toepassing van circulaire of biobased materialen? Graag kwantificeren voor zo ver mogelijk.

De marktpartijen signaleren vooral het toepassen van traditionele materialen en het niet toestaan van biobased alternatieven als belemmeringen omdat deze nog niet altijd opgenomen zijn in bestekken

- De markt is gewend aan traditionele ontwerpen en oplossingen met weinig onderhoud. Biobased materialen vragen onderhoud gedurende de gehele levensduur, terwijl een traditionele beschoeiing dit niet heeft.
- Hoewel biobased oplossingen soms hogere initiële kosten kennen, leveren zij over de levensduur ecologische voordelen op en soms financiële voordelen.

Vraag 9: Ziet u kansen voor circulaire toepassingen bij beschoeiingen, zoals bijvoorbeeld het hergebruik van vrijkomend hout of de inzet van secundaire materiaalstromen? Graag uw antwoord toelichten.

- Er zijn kansen voor het hergebruik van vrijkomend hout, al wordt benadrukt dat oud hout doorgaans niet dezelfde sterkte behoudt en dus laagwaardiger moet worden toegepast.
- Daarnaast wordt wilgenhout genoemd als secundaire materiaalstroom.

Vraag 10: Hoe kan het resultaat van het opgeleverd werk (extra) bijdragen aan de biodiversiteit en ecologische kwaliteit van de water- en oeverzone?

De antwoorden wijzen op het belang van natuur inclusief ontwerpen.

- Door het toepassen van helofyten (waterzuiverende planten), inheemse beplanting en extra habitats kan de oeverzone een waardevolle leefomgeving vormen voor flora en fauna.
- Een goed ontworpen oever kan zowel functioneel als ecologisch bijdragen aan de kwaliteit van de wateromgeving.

Vraag 11: Welke innovaties of verbeteringen ziet u de komende jaren als kansrijk voor water en oeverzones/bescherming?

Enkele kansrijke richtingen die worden genoemd zijn:

- Zuivering van afstromend water met planten of ijzerzandfilters.
- Gebruik van biobased materialen in plaats van geotextie.
- Toepassing van vrijkomende bagger als bouw materiaal.
- Beheersmaatregelen tegen invasieve soorten, zoals kreeften.

- De nadruk ligt op natuurlijke en circulaire innovaties die meerdere duurzaamheidsdoelen tegelijk ondersteunen.

Vraag 12: Welke maatregelen neemt uw organisatie om de inzet van voertuigen, machines en materieel bij oeverwerkzaamheden te verduurzamen?

De marktpartijen investeren actief in eigen materieel om oeverwerkzaamheden volledig emissievrij uit te voeren.

Vraag 13: Zijn er nog andere zaken die u mee wil geven op dit thema?

Het belang van kennisdeling en samenwerking tussen gemeenten, waterschappen en marktpartijen wordt benadrukt. Door het uitwisselen van ervaringen met pilots en innovatieve toepassingen, zoals biobased materialen en emissieloos werken, kan de sector gezamenlijk stappen zetten in verduurzaming.